

مَدَنِي قَاعِدَه

Qa'idah ya msingi kwa kusoma Quran
tukufu kwa matamshi sahihi

Swahili

MADANI QA'IDAH

Imetafsiriwa kwa Kiswahili na
Translation Department (Dawat-e-Islami)

MADANI QA'IDAH

Maelezo ya matamshi ya viungo vya herufi.

Uhalisia wa maana ya neno Makhraj ni sehemu pa kutokea. Kwa upande wa 'Tajwid' kiungo cha matamshi cha herufi za kiarabu kinaitwa Makhraj. Maimam mbalimbali wametoa maoni tofauti kuhusiana na idadi ya matamshi (Makharij). Kulingana na Imam Khaleel Bin Ahmed Faraheedi رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ na maimamu mbalimbali, yapo 17 (kumi na saba).

Jina la Makhraj	Herufi	Kitengo	Makharij
Halqee Makharij	ه ، ء	Herufi za Halqiyyah	Hutamkwa kutoka chini ya sehemu ya koo
" "	ح ، ع	" "	Hutamkwa kutoka sehemu ya kati ya koo
" "	خ ، غ	" "	Hutamkwa kutoka sehemu ya juu ya koo
Lisaani Makharij	ق	Herufi ya Lahawiyah	Hutamkwa kutoka kwenye mizizi ya ulimi na sehemu ya chini ya mdomo
" "	ك	" "	Hutamkwa kutoka kwenye mizizi ya ulimi ikigusa sehemu ya juu ya mdomo
" "	ج ، ش ، ي	Herufi za Shajariyyah	Hutamkwa kutoka sehemu ya kati ya ulimi ikigusa sehemu ya kati ya sehemu ya juu ya mdomo
" "	ض	Herufi ya Haafiyah	Hutamkwa kutoka kwenye pande za ulimi ikigusa mizizi ya juu ya magego
" "	ل	Herufi ya Tarafiyah	Hutamkwa kutoka ncha ya ulimi ikigusa sehemu yote ya ufizi wa meno ya juu ya mbele
" "	ن	" "	Hutamkwa kutoka ncha ya ulimi ikigusa sehemu ya ufizi wa meno manne ya kwanza ya juu ya mbele
" "	ر	" "	Hutamkwa kutoka ncha na sehemu ya juu ya ulimi ikigusa sehemu ya ufizi wa meno manne ya kwanza ya juu ya mbele
" "	ط ، د ، ت	Herufi za Nit'iyyah	Hutamkwa kutoka ncha ya ulimi ikigusa mizizi ya meno mawili ya kwanza ya juu ya mbele
" "	ظ ، ذ ، ث	Herufi za Lisawiyah	Hutamkwa kutoka ncha ya ulimi ikigusa sehemu ya ndani ya meno mawili ya kwanza ya

Madani Qai'dah

			juu ya mbele 'sehemu ya ndani ya makali ya meno mawili'.
" "	ص ، ز ، س	Herufi za Safeeriyah	Hutamkwa kutoka kwenye ncha ya ulimi ikigusa sehemu ya ndani ya meno mawili ya kwanza ya juu na ya chini ya mbele
Shafawi Makharij	ف	Herufi ya Shafawiyyah	Hutamkwa kutoka sehemu ya ncha ya meno mawili ya kwanza ya mbele ya juu ikigusa sehemu ya ndani ya mdomo wa chini
" "	ب ، م ، و	" "	ب → Hutamkwa kutoka sehemu ya unyevu ya midomo yote miwili. م → Hutamkwa kutoka sehemu kavu ya midomo yote miwili, na و → Hutamkwa kwa kuzungusha midomo yote miwili
Jawfee Makhraj	Herufi za Maddah (ي ، و ، ا)		Sehemu ya wazi ya midomo
Khaysoom (i.e. sehemu ya pua)			Ni matamshi ambayo sauti yake hutoka puani

مَدَنِي قَاعِدَه

MADANI QA'IDAH

*Qa'idah ya msingi ya kusoma kitabu kitakatifu cha
Quran kwa matamshi sahihi*

Imewasilishwa kwa ki urdu na

Majlis Madrasa-tul-Madinah (Dawat-e-Islami)

Imetafasiriwa kwa Kiswahili na

Majlis-e-Tarajim (Dawat-e-Islami)

Tafasiri ya Kiswahili ya 'Madani Qa'idah'

HAKI ZOTE ZIMEHIFADHIWA

Hakimiliki © 2023 Maktaba-tul-Madinah

Hakuna sehemu ya chapisho hili inaweza kutolewa tena, au kupitishwa kwa njia yeyote au kwa maana yeyote, umeme, mitambo, nakala, kurekodi na vinginevyo bila ya ruhusa ya awali ya maandishi ya Maktaba-tul-Madinah.

Toleo:	Namba Moja
Uchapishaji wa saba:	Rabi'-ul-Ākhir, 1445 AH – (Nov, 2023)
Mchapishaji:	Maktaba-tul-Madinah
Idadi:	3000
ISBN:	978-969-579-687-0

UFADHILI

Jiskie huru kuwasiliana nasi kama unapenda kudhamini uchapishaji wa vitabu vya dini au kijitabu kwa ajili ya sadaka za wanafamilia waliotangulia mbele za haki (marehemu).

Maktaba-tul-Madinah

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah Mahallah Saudagran,
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

✉ **Barua pepe:** global@maktabatulmadinah.com | feedback@maktabatulmadinah.com

☎ **Namba za simu:** +92-21-34921389-93

🌐 **Tovu:** www.dawateislami.net | www.maktabatulmadinah.com

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Du'a kwa ajili ya kusoma kitabu

Soma Du'a ifuatayo kabla ya kusoma kitabu cha dini au mafunzo ya kiislamu, utakumbuka chochote utakachosoma **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَأَنْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Tafasiri: Ewe Mwenyezi Mungu **عَزَّوَجَلَّ**! Tufungulie milango ya maarifa na hekima, na utuhurumie!
Ewe ambaye ndiye mtukufu! (*Al-Mustatraf, juzuu ya. 1, kurasa. 40*)

Kumbuka: Mswalie mtume mpendwa ﷺ mara moja kabla na baada ya Du'a.

Lengo la Madani

Lazima nijitahidi kwa ajili ya kujirekebisha mwenyewe na kuwarekebisha watu wa dunia nzima, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Jina: _____

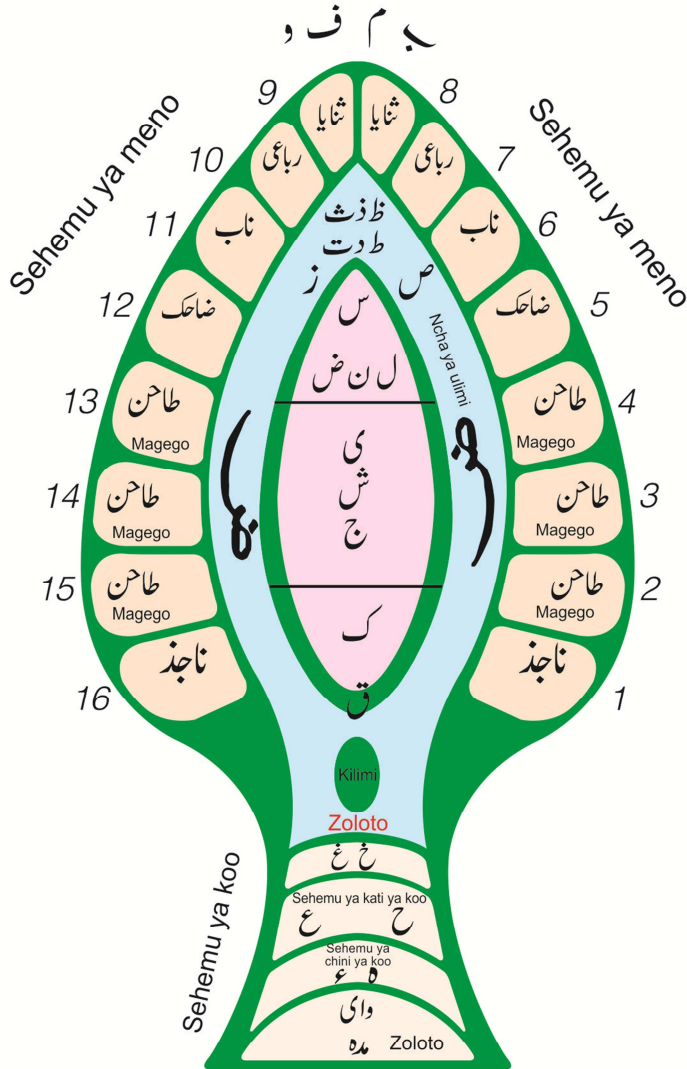
Madrasah: _____

Darasa: _____

Anuani: _____

_____ Namba za simu: _____

Picha inayo onyesha viuongo vya matamshi

Chati ya Unukuzi

ء	A/a	ڑ	R/r	ل	L/l
ا	A/a	ز	Z/z	م	M/m
ب	B/b	ژ	X/x	ن	N/n
پ	P/p	س	S/s	و	V/v, W/w
ت	T/t	ش	Sh/sh		
ٹ	T/t	ص	S/s	ه / ه / ة	H/h
ث	S/s	ض	D/d	ی	Y/y
ج	J/j	ط	T/t	ے	Y/y
چ	Ch	ظ	Z/z	َ	A/a
ح	H/h	ع	‘	ُ	U/u
خ	Kh/kh	غ	Gh/gh	ِ	I/i
د	D/d	ف	F/f	و مدہ	U/u
ڈ	D/d	ق	Q/q	ی مدہ	I/i
ذ	Z/z	ك	K/k	ا مدہ	A/a

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Tanbihi za Wafasiri

Wapendwa ndugu wakiislamu! Kitengo cha Dawat-e-Islami, Majlis-e-Tarajim, ni idara inayowajibika kuzalisha vitabu na vijitabu vya Ameer-e-Ahl-e-Sunnat mwanzilishi wa Dawat-e-Islami ‘Allamah Maulana Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ ndani ya lugha mbalimbali Duniani, ina furaha kutoa kitabu chenye toleo la Kiswahili ‘Madani Qa’idah’ ambacho kiliwasilishwa kwa lugha ya Urdu na Majlis Madrasa-tul-Madinah kwa ajili ya kutoa msingi wa maarifa wa usomaji sahihi cha kitabu takatifu cha Quran.

Tafsiri hii imetimia kwa neema za Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ, na kwa neema za Mtume wake mtakatifu صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ na msaada wa kiroho wa Shaykh wetu mkubwa, mwanzilishi wa Dawat-e-Islami, ‘Allamah Maulana Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ. Kama kuna makosa yoyote kwenye hii kazi, itakua ni makosa ya kibinadamu katika sehemu ya ufasiri. Kwahiyo, kama utakuta matatizo yoyote, tafadhali toa taarifa kwetu kwa kutuandikia kupitia posta au tovuti yetu kwa nia ya kupata thawab.

Majlis-e-Tarajim (Translation Department)

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah Mahallah Saudagran,

Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

Namba za simu: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Barua pepe: ✉ translation@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soma hii kwanza

*Yehi hay 'aarzu ta'leem-e-Quran aam ho jaye
Tilawat kerna subh-o-sham mayra kaam ho jaye*

Quran, maneno ya Mwenyezi Mungu عَزَّوَجَلَّ ni chanzo kisicho na kifani cha mwongozo, maarifa na hekima. Mtume wetu mpendwa zaidi صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ alisema:

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ

Mtu bora kati yenu ni yule anayejifunza Quran na akawafundisha wengine.

(Sahih Bukhari, Kitab Faqaa'il-ul-Quran, kurasa.435, Hadis 5027)

الحمد لله! Ili kuenea kwa mafundisho ya kitabu kitakatifu cha Quran, Dawat-e-Islami, shirika lisilo la kisiasa ya harakati ya kimataifa kwa uenezi wa kitabu kitakatifu cha Quran na Sunnah limeimarisha Madaris (vyuo) 3,287 vinavyojulikana kama Madrasa-tul-Madinah ndani ya Pakistan na nje ya nchi. Vyuo hivi vinafundisha kusoma na kuhifadhi Qur'an. Mpaka leo, takribani watoto 152,340 wa Madani wamefundishwa kusoma Qur'an na kuhifadhi bure Pakistan. Vilevile, Madrasa-tul-Madinah Balighan (kwa ajili ya watu wazima) yameshikiliwa na misikiti tofauti na kadhalika takribani kila siku baada ya Salat-ul-'Isha'. Ndugu wa kiislamu wanajifunza usomaji sahihi wa kitabu kitakatifu cha Quran, kutamka maneno ya kiarabu kwa kutumia matamshi sahihi (Makharij), Dua mbalimbali, Sala na Sunnah, vyote bure. Kwa kuongeza, maelfu ya Madrasa-tul-Madinah Balighat (kwa ajili ya akina mama) yanasomeshwa kila siku majumbani sio tu Pakistan, lakini pia nchi nyingi tofauti duniani. Kwa mujibu wa takwimu zilizopatikana mwezi wa tano 2019,

Pakistan peke yake imetengeneza madaris 2,525, ambapo wakinadada wa kiislamu 29,468 wamekua wakifundishwa kitabu kitakatifu cha Quran, Salah, Sunnah na kujifunza Dua bila ya kulipa.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! Walimu wazoe fu wa Madrasa-tul-Madinah wamekusanya hii Madani Qa'idah kufanya kujifunza kitabu kitakatifu cha Quran kwa urahisi. Madani Qa'idah inaeleza kwa urahisi misingi ya sharia za Tajwid kwa wanafunzi wakubwa na wadogo, wakike na wakiume, waweze kujifunza kwa urahisi usomaji sahihi wa kitabu kitakatifu cha Quran. Wataalamu wa Quran (wasomi wa kitabu kitakatifu Quran) **كَتَبَهُمُ اللّٰهُ** wameangalia kwa umakini na kusadikisha maudhui ya Madani Qa'idah na kuhusu sheria za Tajwid.

Kwa uongozi wa jinsi ya kufundisha Madani Qa'idah, kitabu kinachoitwa 'Rahnuma-e-Mudarriseen' (kitabu cha muongozo kwa ajili ya walimu) na chenyewe pia kimechapishwa; Kinahusisha mpango mkubwa wa mbinu za kufundishia kwa kila somo. V.C.D. za Madani Qa'idah pia zitatolewa hivi karibuni kutoka idara ya Dawat-e-Islami, Maktaba-tul-Madinah **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ**; itakua inasaidia zaidi kwa kuelewa *Madani Qa'idah* ambapo itafanya usomaji wa kitabu kitakatifu cha Quran kua rahisi.

Kama ambavyo lengo la Madani limewekwa na Amir-e-Ahl-e-Sunnat, mwanzilishi wa Dawat-e-Islami, 'Allamah Maulana Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi **دَاعَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ**: **Lazima nijitahidi kwa ajili ya kujirekebisha mwenyewe na kuwarekebisha watu wa dunia nzima**, **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ**, Mungu wangu **عَزَّوَجَلَّ** atufanye tutende juu ya Madani In'amaat kwa kujirekebisha wenyewe na kutufanya tusafiri na Madani Qafilah kwa ajili ya kuwarekebisha watu wa dunia nzima!

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Majlis Madrasa-tul-Madinah (Dawat-e-Islami)

29th Zul-Hijjah-til-Haram, 1428

Madani Qai'dah

مَدَنِي قَاعِدَه

MADANI
QA'IDAH

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

Somo La 1. Huruuful-Mufradaat

- ❖ **Huruful-Mufradaat** yaani herufi za kiarabu ni 29.
- ❖ **Huruful Mufradaat** zisome kwa kufuata sheria za Tajwid kwa matamshi ya kiarabu, yaani usisome 'بے، تے، ثے، حے، خے، طوئے، ظوئے' na vinginevyo. Bali usome. 'طَا، ظَا، بَا، تَا، ثَا، حَا، خَا'
- ❖ Kati ya hizo herufi 29, kuna herufi saba 7 ambazo katika hali zote zinasomwa kwa uzito, zinaitwa **Huruful-Mustaaliya**. Nazo ni 'ق، غ، ظ، ط، ض، ص، خ' na zimekusanywa katika 'حُصَّ صُغَطِ قَطْ'
- ❖ Herufi zinazosomwa kwa midomo ni nne 4 ب، ف، م، و. peke yake na zingine zilizo baki zote husomwa bila ya kushikanisha midomo
- ❖ Wakati wa kusoma herufi hizi 3 ز، س، ص hutoka sauti mfano wa firimbi. Herufi hizi zinaitwa **Huruf Safiriyyah** yaani herufi zenye firimbi.

ا اَلِفْ	ب بَا	ت تَا	ث ثَا	ج جِيْمٌ
ح حَا	خ خَا	د دَاْلٌ	ذ ذَاْلٌ	ر رَا
ز زَا	س سِيْنٌ	ش شِيْنٌ	ص صَاْدٌ	ض ضَاْدٌ
ط طَا	ظ ظَا	ع عَيْنٌ	غ غَيْنٌ	ف فَا
ق قَاْفٌ	ك كَاْفٌ	ل لَامٌ	م مِيْمٌ	ن نُوْنٌ
و وَاوٌ	ه هَا	ه هَمْزَةٌ	ي يَا	

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 2. Huruful-Murakkabaat

- ❖ Herufi mbili au zaidi zikiunganishwa inakuwa **Murakkab** moja.
- ❖ Huruful-Murakkabaat utazisoma mbalimbali kama Huruful-Mufradaat.
- ❖ Katika somo hili pia zingatia sana matamshi ya herufi, yaani zisome kwa matamshi ya kiarabu.
- ❖ Zikiunganishwa herufi mbili au zaidi sura zao zinabadilika kwenye maandishi. Herufi nyingi zinaandikwa nusu. Huandikwa nusu ya kwanza na huachwa nusu ya pili.
- ❖ Zile herufi ambazo katika hali ya kuunganisha zinafanana, zitambue kupitia nukta zake (vitone vyake).

ا	لا	لا	با	نا	تا
يا	شا	شا	سا	فا	قا
جا	خا	خا	عا	غا	صا
ضا	طا	ظا	ما	ها	كا
لب	كب	كت	كث	كف	طب
سل	شل	صل	ضل	فل	قل

ظن	طن	كن	كل	غل	عل
خذ	غد	عد	حد	خد	جد
ظر	طر	ير	بر	حر	خز
ثم	ثم	يم	تم	نم	بم
بيع	بيع	بج	حج	عج	لج
نس	يس	بس	قض	فص	نص
حق	عق	سق	شق	قق	فق
مو	هو	كو	قك	فك	لك
مى	وى	بى	تى	نى	بى
فظ	عط	يته	تته	نته	بته

هَلِك	حَد	عَبْد	بَعْد	بِهِمْ	يَلْب
سَخَط	فَعْتَة	حَسَن	ثَمَن	خَطَف	يَهَب
يَلْج	قَتَلَ	نَصَرَ	عَلَق	فَلَق	خَلَق
سَأَلَ	جَنَّتْ	نَفْس	بَلَغ	طَبَعَ	تَجَدَّ
غَبَرَ	غَبَرَ	خَشِيَ	شَمَسَ	صَفَتْ	قَسَطَ
بَسَمَ	شَكَرَ	ظَلَلَ	عَسَرَ	عَشَرَ	مَطَرَ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 3. Harakat

- ❖ Harakat ni wingi wa Harakah. Fat-ha Kasra Dhumma zinaitwa Harakat. Fat-ha na Dhumma zinakuwa juu ya herufi na Kasra inakuwa chini ya herufi.
- ❖ Herufi yenye Harakah inaitwa Mutaharrik.

Madani Qai'dah

- ❖ Fat-ha uisome kwa kufungua kinywa na kunyanyua sauti, Kasra utaisoma kwa kuinamisha sauti na Dhumma kwa kufanya midomo duara.
- ❖ Harakah utaisoma bila ya kuivuta na bila ya kusimama ghafla.
- ❖ 'ألف' ikiwa na Harakah yeyote au Saknah utaisoma Hamzah. 'أ', 'إ', 'إ'
- ❖ 'ر' ikiwa na Fat-ha au Dhumma utaisoma nzito na ikiwa na Kasra utaisoma nyepesi.

ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا

رُ	رِ	رَ	رْ	رُ	رْ
هَ	هِ	هَ	هْ	هَ	هْ
وُ	وِ	وَ	وْ	وُ	وْ
قُ	قِ	قَ	قْ	قُ	قْ
رَ	رِ	رَ	رْ	رَ	رْ
هَ	هِ	هَ	هْ	هَ	هْ
وُ	وِ	وَ	وْ	وُ	وْ
رُ	رِ	رَ	رْ	رُ	رْ
وُ	وِ	وَ	وْ	وُ	وْ
رُ	رِ	رَ	رْ	رُ	رْ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 4.

- ❖ Somo hili utalisoma kwa kuunganisha herufi.
- ❖ Zingatia hasa katika kuzisoma vizuri Harakat.
- ❖ **Huruf Qarib-us-sawt**, yaani zile herufi ambazo zinakaribiaana sauti zake, uzitamke kwa uwazi na uzitofautishe vizuri.

ط	ط	ط	ت	ت	ت
ذ	ذ	ذ	ز	ز	ز
ض	ض	ض	ظ	ظ	ظ
س	س	س	ش	ش	ش
ك	ك	ك	م	م	م
ه	ه	ه	ق	ق	ق

ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا
ا	ا	ا	ا	ا	ا

يَا خَيْرُ

Soma kila mara ukitaka kuwa mwenye kufuata sunna na kuwa mwema. (*Masāil-ul-Quran*, p. 290)

Daraja Tano Za Elimu

1. Unyamavu
2. kusikiliza kwa makini
3. kuhifadhi ulichokisikia
4. Kuifanyia kazi ulichojifunza
5. Elimu uliyoipata uwafundishe wengine.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 5. Tanween

- ❖ Fathatayn   Kasratayn   na Dammatayn   zinaitwa Tanween na herufi yenye Tanween inaitwa Munawwan.
- ❖ Tanween huwa ni Nun Sakinah inayokuja mwisho wa neno na ndio maana sauti ya Tanween inakuwa kama Nun Sakinah 'أُنْ → اُنْ, إِنْ → اِنْ, أَنْ → اَنَّ'
- ❖ Ukisoma Tanween kwa kutenganisha utasoma hivi: مَائِم → مَائِمَة Fathatayn مَائِم → مَائِمَة Dammatayn مَائِم → مَائِمَة
- ❖ Baada ya Fathatayn mara nyingine utakuta imeandikwa 'أ', na sehemu zingine 'ي'. Wakati wa kusoma kwa kutenganisha usizitaje.

طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء
طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء
طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء
طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء	طَاء

و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و
و	و	و	و	و	و

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 6

- ❖ Somo hili utalisoma kwa kutenganisha herufi na kwa kuziunganisha.
- ❖ Harakat, Tanween na herufi zengine zote hasa Hurufi Musta'liyah uzichunge kwa kuzisoma vizuri.
- ❖ Kwa kutenganisha utasoma hivi: مَلِكٌ → مَلِكٌ Fat-ha مَ, كَ Kasra مَلِ → مَلِكٌ Dammatayn كُنْ → مَلِكٌ

نَزَلَ	خَلَقَ	صَدَقَ	يَدَاكَ	بَلَغَ	طَبَعَ
جَعَلَ	فَعَلَ	نَظَرَ	ذَكَرَ	كَسَبَ	إِبْلَى
رُسُلًا	صُحُفًا	ثُلُثًا	سُدُسًا	حُرْمًا	رُبْعًا
حَدِيدًا	خَطَفَ	مَلِكًا	تَزِدُ	تَجِدُ	يَلْبِغُ
قَتَلَ	سُيِّلَ	قُرِيءَ	قَمَرًا	كَبُرَ	حُشِرَ
أَحَدًا	مَرَضًا	عَمَلًا	هُدًى	طَوًى	قُرًى

عُنْتُ	فَعَّةٌ	ظُلِّلٌ	سَخَطٌ	ثَبِنٌ	مَسَدٌ
كُتِبَ	أُذِنَ	لَعِبَ	غَضِبَ	صَدَّ	نَفَرَ
قَتَرَةٌ	شَجَرَةٌ	سَفَرَةٌ	عَلَقَةٌ	قَرَدَةٌ	دَرَجَةٌ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 7. Herufi Za Maddah

- ❖ Alama hii **ُ** huitwa Saknah. Herufi yenye Saknah juu yake huitwa Sakin.
- ❖ Herufi Sakin utaisoma pamoja na herufi Mutaḥarrrik iliyo kabla yake.
- ❖ Herufi za **Maddah** ni tatu: **يَا, وَآو, أَلِفٌ**
- ❖ Kabla ya **أَلِفٌ** ikiwa kuna Fat-ha, **أَلِفٌ** itakuwa Maddah. Mfano **بَا**. Kabla ya **وَآو** Sakin ikiwa kuna Dhumma, **وَآو** itakuwa Maddah. Mfano **بُو**. Ikiwa kabla ya **يَا** Sakin kuna Kasra, **يَا** itakuwa Maddah. Mfano **يِي**.
- ❖ Kiasi cha kuvuta Herufi ya Maddah ni **أَلِفٌ** moja yaani utaivuta sawasawa na Harakah mbili.
- ❖ Kwa kutenganisha utasoma hivi: **بَا** → **أَلِفٌ بَا** Fat-ha **بَا** → **بُو** Dhumma **بُو** → **وَآو بَا** → **يِي** Kasra **يِي** → **بَا** → **يِي**, **بُو**, **بَا**.

بَا	بُو	بَا	بِي	بُوبُ	بَا
بِجَا	بُوجَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِجَا
بِخَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِخَا
بِذَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِذَا
بِزَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِزَا
بِشَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِشَا
بِضَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِضَا
بِطَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِطَا
بِعَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِعَا
بِقَا	بُوبَا	بَا	بِي	بُوبِي	بِقَا

كَا	كُو	كِي	لَا	لُو	لِي
مَّا	مُو	مِي	نَا	نُو	نِي
وَا	وُو	وِي	هَّا	هُو	هِي
أَا	أُو	أِي	يَا	يُو	يِي

يَا عَلِيمُ

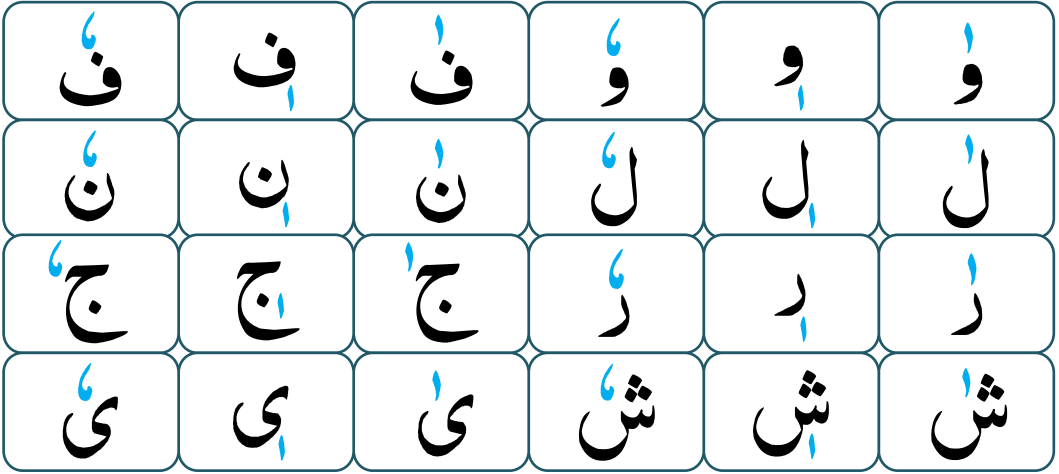
Soma mara ishirini na mbili (mswalie Mtume mara moja mwanzo na mwisho) na upulize kwenye maji kisha unywe maji yale siku arubaini asubuhi kabla hujakula kitu *إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ* uwezo wako wa kuhifadhi utaongezeka.

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 8. Harakah Zilizo Simama

- ❖ Fat-ha Nasba َ Kasra Nasba ِ na Dhumma Nasba ُ zinaitwa Harakah zilizosimama.
- ❖ Harakah iliyosimama ni badili ya herufi ya Maddah kwa hiyo Harakah zilizosimama pia zitavutwa kama herufi ya Maddah kiasi cha *أَلِفٌ* moja ambayo ni sawa na Harakah mbili.
- ❖ Katika somo hili pia herufi zinazo karibiana sauti uzisome kwa kuziweka wazi na kuzitofautisha vizuri.

ا	ا	ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب	ب	ب
پ	پ	پ	پ	پ	پ
ت	ت	ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج	ج	ج
چ	چ	چ	چ	چ	چ
ح	ح	ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ	خ	خ
د	د	د	د	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز	ز	ز
س	س	س	س	س	س
س	س	س	س	س	س
ش	ش	ش	ش	ش	ش
ص	ص	ص	ص	ص	ص
ض	ض	ض	ض	ض	ض
ط	ط	ط	ط	ط	ط
ظ	ظ	ظ	ظ	ظ	ظ
ق	ق	ق	ق	ق	ق
ک	ک	ک	ک	ک	ک
گ	گ	گ	گ	گ	گ
ن	ن	ن	ن	ن	ن
ی	ی	ی	ی	ی	ی
و	و	و	و	و	و
ز	ز	ز	ز	ز	ز
ح	ح	ح	ح	ح	ح
ج	ج	ج	ج	ج	ج
ب	ب	ب	ب	ب	ب
ا	ا	ا	ا	ا	ا

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 9. Huruuful-Lin

- ❖ Huruful-Lin ni 'يا' na 'وأو'
- ❖ **وأو** Sakin kabla yake ikiwa Fat-ha inakuwa **وأو** Lin. Mfano **جُو**. Na **يا** Sakin ikija kabla yake Fat-ha inakuwa **يا** Lin. Mfano **جِي**
- ❖ **Huruful-Lin** utazisoma kwa ulaini bila ya kuvuta au kusimama ghafla.
- ❖ Kwa kutenganisha utasoma hivi: **بُو** → **وأو با** Fat-ha **بِي**, **بِي** → **يا با** Fat-ha **بِي** → **بِي**.

بُو	بِي	تُو	تِي	تُو	تِي
بَو	بِي	لَو	لِي	لَو	لِي
دُو	دِي	نَو	نِي	نَو	نِي
زُو	زِي	سَو	سِي	سَو	سِي
صُو	صِي	ضَو	ضِي	ضَو	ضِي
ظُو	ظِي	مَو	مِي	مَو	مِي
فُو	فِي	قَو	قِي	قَو	قِي
لَو	لِي	مَو	مِي	مَو	مِي
وَو	وِي	طَو	طِي	طَو	طِي
		بُو	بِي		

رُسُلِهِ	رَسُولِهِ	إِلَيْهِ	عَلَيْهِ	صَوَابًا	مَابًا
صَلْوَةً	زَكَاةً	رَسُولٍ	مَحْفُوظٍ	مَقَامَهُ	خِتْمَهُ
لَوْحٍ	حَوْلٍ	دِينٍ	بَشِيرٍ	قَوْمِهِ	هَدَايِنَا
بَيْنِنَا	زَاهِدِينَ	رَاكِعُونَ	عَيْسَى	مُوسَى	صُدُورٍ
أَوَى	قَوْلًا	قَوْمًا	مِيقَاتًا	مُنِيرًا	شَيْءٍ
شَيْعًا	هُرُونَ	سُلَيْمَانَ	شُهُودًا	قُعُودًا	وَدُودًا
يَوْمَئِذٍ	مَوْعِدُهُ	كَرِيمٍ	وَكَيْلٍ	نُورِهِ	أَرَعَيْتَ
أَفَرَعَيْتَ	مَوْعِظَةً	مَوْضُوعَةً	مَوْعِدَةً	سَبِيحًا	عَزِيزًا
يَدَايِهِ	حَيْثُ	غَيْبُ	سَبُوتٍ	كَلِمَتٍ	لَشَيْءٍ
قُرَيْشٍ	بَايْتِنَا	مِهْدًا	عِلْمُ	كِتَابُ	سَلَامُ

أُذِينَا أُوْتِينَا أَوْحِينَا نُوحِيهَا اتُونِي امْنُوَابِي

تُدِيرُونَهَا فَلَا تَسِيلُوا مَا خَلَفْتُونِي

فَلَا تَلُومُونِي وَلَا يُحِيطُونَ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
مَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 11. Saknah

- ❖ Kama ulivyosoma nyuma kwamba alama hii **ُ** huitwa **Saknah** na herufi yenye Saknah juu yake inaitwa Sakin.
- ❖ Herufi Sakin unaisoma pamoja na herufi yenye Harakah kabla yake.
- ❖ **Hamzah Sakin** (أُ، عُ) daima utaisoma kwa kusimama ghafla..
- ❖ **Herufi za Qalqalah** ni tano **ق, ط, ب, ج, د** zimekusanywa katika **قُطْبُ جَدِّ**
- ❖ **Qalqalah** maana yake ni kutingisha. Wakati wa kusoma herufi zake, kunakuwa na mtingishiko katika **makhaarij** yake. kwa hivyo sauti huwa inatoka kwa kukaririka.
- ❖ Herufi za **Qalqalah** zikiwa **Sakin** itadhihiri zaidi **Qalqalah** yake.
- ❖ Katika somo hili utachunga sana herufi za **Qalqalah** na **Hamzah Sakin** na herufi zilizo karibiana sauti utaziweka wazi na kuzitofautisha vizuri.

اُط	اِط	اَط	اُت	اِت	اْت
اُد	اِذ	اَذ	اُز	اِز	اِز
اُض	اِض	اَض	اُظ	اِظ	اِظ
اُس	اِس	اَس	اُت	اِش	اِش
اُك	اِك	اَك	اُص	اِص	اِص
اُه	اِه	اَه	اُق	اِق	اِق
اُم	اِم	اَم	اُح	اِح	اِح
اُد	اِذ	اَذ	اُع	اِع	اِع
اُغ	اِغ	اَغ	اُخ	اِخ	اِخ
اُم	اِم	اَم	اُب	اِب	اِب

أُفْ	إِفْ	أَفْ	أَوْ	zayr haitumiki kabla ya 'وَأَوْ' sakin	أَوْ
أُنْ	إِنْ	أَنْ	أُلْ	إِلْ	أَلْ
أُجْ	إِجْ	أَجْ	أُرْ	إِرْ	أَرْ
Paysh haitumiki kabla ya 'يَا' sakin	أِيْ	أَىْ	أَشْ	إِشْ	أَشْ

ZOEZI

بَلْ	مَنْ	عَنْ	إِنْ	قُلْ
قَدْ	ذُقْ	هُمْ	كُمْ	لَمْ
أَعْنَابًا	أَعْيُنْ	فَاغْفِرْ	مُسْتَظَرٌّ	إِصْطَبِرْ
فَاْفَرُقْ	أَبْوَابًا	مُدْهِنُونَ	نُطْفَةٍ	زَجْرَةٌ

فَتَحُّ

جَبَعًا

تَجْرِي

يُغْنِي

يُقْرِضُ

اِقْرَأْ

مُؤَصَّدَةٌ

يُؤْمِنُونَ

مُؤْمِنُونَ

مُؤْمِنِينَ

نَشَأُ

يَشَأُ

بِئْسَ

كَأَسَا

شَأْنُ

اِذْهَبْ

اُخْرَى

اَحْيَا

يَبْحَثُ

اِثْمٌ

اِحْضَرْتُ

نُشِرْتُ

حُشِرْتُ

اِرْكَبْ

اَشْدُدْ

يُظْهِرُ

يُظْلِمُونَ

نُسِفْتُ

فُرِجْتُ

طَبِسْتُ

عَلَيْهِمْ

فَضْلِكَ

بَيْنَهُمْ

بَيْنَكُمْ

اِصْبِرْ

اَيْدِيهِمْ

اَعْبَالَكُمْ

اَعْبَالَهُمْ

يَسْتَفْتِحُونَ

يَسْتَبْدِلُ

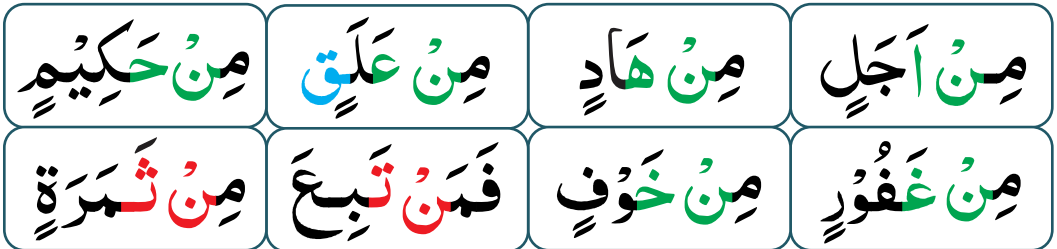
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 12. نُورٌ

Sakin Na Tanween (Izhar, Ikhfa)

- ❖ **Nun Sakin** na Tanween zina kaida nne (4) (1) **إِظْهَارٌ** (Izhar) (2) **إِخْفَاءٌ** (Ikhfa) (3) **إِدْغَامٌ** (Idgham) (4) **إِقْلَابٌ** (Iqlaab).
- ❖ **Izhar:** Baada ya Nun Sakin au Tanween ikija herufi moja kati ya **Huruful-Halq** basi itakuwa Izhar, yaani katika Nun Sakin na Tanween hutafanya Ghunnah.
- ❖ **Huruful-Halq** ni sita. Nazo ni:- **ء, ه, ع, ح, خ, غ.**
- ❖ **Ikhfa:** Baada ya Nun Sakin au Tanween ikija herufi moja kati ya herufi za Ikhfa basi itakuwa Ikhfa, yaani Nun Sakin na Tanween utaisoma kwa kufanya Ghunnah. Herufi za Ikhfa ni 15 nazo ni:- **ك, ق, ف, ظ, ط, ض, ص, ش, س, ز, ذ, د, ج, ث, ت.**

TANBIHI: Kaida za Idgham na Iqlab ziko katika somo la 14.

مِنْ جُوعٍ	مِنْ دُونِكُمْ	مِنْ ذَهَبٍ	فَإِنْ زَلَلْتُمْ
مَنْ سَفِهَ	مَنْ شَكَرَ	مِنْ صَلَاحٍ	إِنْ ضَلَلْتُ
مِنْ طِينٍ	مَنْ ظَلَمَ	مِنْ فُرُوجٍ	مِنْ قَبْلُ
مِنْ كِتَابٍ	يَنْعُونَ	مِنْهُمْ	أَنْعَمْتَ
وَأَنْحَرُ	فَسَيَنْغِضُونَ	وَالْبُنْخِنِقَةَ	أَنْتَ
تَنْسُونَ	نُنَشِرُهَا	يَنْصُرُونَ	مَنْضُودٍ
يَنْطِقُونَ	أَنْظُرُ	أَنْفُسِكُمْ	يَنْقُضُونَ
مِنْكُمْ	عَذَابًا أَلِيمًا	خَيْرٍ تَجِدُوهُ	عَدْنٍ تَجْرِي

شِهَابٌ ثَاقِبٌ

قَوْلًا ثَقِيلًا

بَلَدًا أَمِنًا

خَلَقَ جَدِيدٌ

فَصَبْرٌ جَمِيلٌ

نُوحًا هَدَيْنَا

بِخُسِّ دَرَاهِمَ

كَأَسَا دِهَاقًا

جُرْفٍ هَارٍ

يَتِيبًا ذَامِقْرَبَةً

سِرَاعًا ذُلُكَ

سَبِيْعٌ عَلِيمٌ

يَوْمَعِدٍ زُرْقًا

صَعِيدًا زَلْقًا

خُلِقَ عَظِيمٌ

بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

قَوْلًا سَدِيدًا

قَرُضًا حَسَنًا

عَذَابٌ شَدِيدٌ

بَأْسٍ شَدِيدٍ

مُلِكٍ حِسَابِيَهُ

رِجَالٌ صَدُقُوا

عَمَلًا صَالِحًا

قَوْمًا غَيْرَكُمْ

مُسْفِرَةٌ ضَاحِكَةٌ

عَذَابًا ضِعْفًا

قَلِيلَةً غَلَبَتْ

سَبُوتٍ طَبَاقًا

سَبْحًا طَوِيلًا

عَلِيمٌ خَبِيرٌ

رَفَرَفٍ خُضِرٍ	سَحَابٌ ظُلْمَتٌ	نَفْسٍ ظَلَمَتْ
قَوْمًا فَاسِقِينَ	سُبُلًا فَجَاجًا	ثَمِنًا قَلِيلًا
فَتْحٌ قَرِيبٌ	رَسُولٌ كَرِيمٌ	كِرَامًا كَاتِبِينَ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 13. Tashdid

- ❖ Alama yenye meno matatu ^و inaitwa ‘Tashdid’ [Shaddah] na herufi yenye Tashdid juu yake inaitwa Mushaddad.
- ❖ Herufi Mushaddad inasomwa mara mbili, mara ya kwanza utaiunganisha na herufi yenye Harakah iliyo kabla yake na mara ya pili kwa Harakah yake yenyewe.
- ❖ نُونٌ (Nun) Mushaddad na نُونٌ Mushaddad daima zinasomwa kwa Ghunnah na maana ya Ghunnah ni kutoa sauti puani. Ghunnah kiasi chake cha kuvuta ni أَلْفٌ moja.
- ❖ Ikiwa herufi ya Qalqalah ina Tashdid basi utaikaza zaidi.

- ❖ Ikiwa herufi ya kwanza ni Mutaharrik, ya pili ni Sakin na ya tatu ni Mushaddad basi mara nyingi (si zote) utaiacha herufi yenye Saknah na ile Mutaharrik utaiunganisha na Mushaddad, mfano عَبَّتُمْ utasoma عَبَّتُمْ

Katika somo hili fanya mazoezi ya Tashdid pamoja na kuzitofautisha vizuri herufi zinazo karibiana sauti.

اُط	اَط	اَطْ	اُنْ	اِنْ	اِنَّ
اُدْ	اَدْ	اَدْ	اُرْ	اِرْ	اِرْ
اُفْ	اَفْ	اَفْ	اُطْ	اِطْ	اِطْ
اُسْ	اَسْ	اَسْ	اُشْ	اِشْ	اِشْ
اُكْ	اَكْ	اَكْ	اُفْ	اِفْ	اِفْ
اُهْ	اَهْ	اَهْ	اُفْ	اِفْ	اِفْ
اُعْ	اَعْ	اَعْ	اُحْ	اِحْ	اِحْ
اُحْ	اَحْ	اَحْ	اُحْ	اِحْ	اِحْ

أَب	إِب	أَب	أَب	أَب	أَب
أَوْ	إَوْ	أَوْ	أَوْ	أَوْ	أَوْ
أَل	إِل	أَل	أَل	أَل	أَل
أَر	إَر	أَر	أَر	أَر	أَر
أَش	إِش	أَش	أَش	أَش	أَش
رَب	رَبِي	رَبِي	رَبِي	رَبِي	رَبِي
مِنَّا	مِنِي	مِنِي	مِنِي	مِنِي	مِنِي
وَالْتَيْنِ	بِالتَّقْوَى	الثَّاقِبِ	ثَجَاجًا	فِي الْحَجِّ	شُحِّ
مُسَخَّرَاتٍ	صَدَقَ	تَصَدَّى	الدَّرَجَاتِ	مِنَ الدَّمْعِ	وَالذُّكْرَيْنِ

الرَّحْمَنُ	نُزِلَ	فَسُنِّيَسِرُهُ	وَالشَّمْسِ	نَقُصُ	وَالصَّالِحِينَ
فَضَلْنَا	وَالضُّحَى	وَالطُّورِ	وَالطَّيْرِ	الطَّلَاقُ	وَالظَّاهِرُ
لِلظَّالِمِينَ	سُعِرْتُ	يُوفَ	حُقْتُ	حَقُّ	رَكَبَكَ
وَالَّذِينَ	مِمَّا	أُمَّةٍ	فَأُمَّه	مُسَى	جَنَّتِ
وَالنُّشُطِ	وَالنَّجْمِ	كُورَتْ	مُطَهَّرَةً	سُيِّرَتْ	يَذَكَرُ
لِيَدَّبَّرُوا	ذُرِّيَّتَهُ	مُزَمِّلُ	مُدَّثِرُ	عَلَى النَّبِيِّ	يَسْبَعُونَ

يُحِبُّ التَّوَابِينَ رَبُّ السَّمَوَاتِ أَحَطُّ بَسَطَتْ

نَخَلُكُمْ قَدَّتَبِينَ عَبْدُكُمْ إِذْ ظَلَمُوا قَدْ دَخَلُوا إِذْ ذَهَبَ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 14

نُونٌ Sakin Na Tanween (Idgham, Iqlab)

- Idgham:** Baada ya Nun Sakin au Tanween ikija moja kati ya herufi za Yarmalun basi itakuwa Idgham. 'ن' na 'و' zinasomwa bila Ghunnah na herufi nne zilizobaki zinasomwa kwa Ghunnah. Herufi za Yarmalun ni sita 6. Nazo ni و, ن, ل, م, ر, ي.
  - Iqlab:** Baada ya Nun Sakin au Tanween ikija herufi 'ب' itakuwa Iqlab. Nun Sakin na Tanween utazibadilisha مِيمٌ na utafanya Ikhfa yaani utasoma kwa Ghunnah.
- Idgham ukisoma kwa kutenganisha utasoma hivi: مَن يَقُولُ → يَا نُونٌ مِيمٌ Fat-ha يَ → مَن يَ Fat-ha يَا → مَن يَقُولُ → لُ Dhumma لَامٍ → مَن يَقُولُ → فُو Dhumma وَأَوْ قَانَ, مَن يَ → يَ Fat-ha يَا.
  - Iqlab kwa kutenganisha utasoma hivi: مَن يَقُولُ → مَن يَقُولُ Kasra مَن → مَن يَقُولُ → مَن يَقُولُ Kasra مَن → مَن يَقُولُ → مَن يَقُولُ Kasra مَن.

مَن يَقُولُ	مَن وَرَقِ الْجَنَّةِ	مَن يَوْمٍ	مَن وَلِيِّ
مَن مَّشْهَدٍ	مَن مِّثْلِهِ	مَن نَصِيرٍ	مَن نُّطْفَةٍ

مِنْ رَبِّكَ	مِنْ رَبِّهِمْ	مِنْ لَدُنْهُ	يَكُنْ لَهُ
كِتَابًا يَلْقَاهُ	رَجُلٌ يَسْعَى	هُدًى وَذِكْرًا	وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ
بِرَحْمَةٍ مِنْهُ	سِرَاجًا مُنِيرًا	حِطَّةً نَغْفِرُكُمْ	خَلَقَ نَعِيدُهُ
مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ	رَعُوفٌ رَحِيمٌ	مُصَدِّقًا لِمَا	وَيْلٌ لِكُلِّ
مِنْ بَعْدٍ	مِنْ بَقْلِهَا	أَنْبِئُهُمْ	لَيُنْبَذَنَّ
قَوْلًا بَلِيغًا	خَبِيرًا بَصِيرًا	جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ	كِرَامٍ بَرَرَةٍ
حِلٌّ بِهَذَا	صَمٌّ بِكُمْ		

يَا عَلِيمُ

iombe mara 21 (swala ya mtume mtakatifu mara moja kabla na baada ya kuswali), pulizia ndani ya maji na unywe (au mnyweshe mtu mwingine) kabla ya kifungua kinywa kwa muda wa siku 40, kumbukumbu (ya mtu anayekunywa maji haya) kuimarishwa (*Shajarah Attariyyah, p. 46*)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 15. Kaida Za ميم Sakin

- ❖ ميم Sakin ina kaida tatu: 1. **Idgham Shafawi** 2. **Ikhfa Shafawi** 3. **Izhar Shafawi**
- ❖ **Idgham Shafawi:** Baada ya ميم Sakin ikija ميم nyengine itakuwa Idgham Shafawi ya ميم Sakin, yaani utaisoma kwa Ghunnah.
- ❖ **Ikhfa Shafawi:** Baada ya ميم Sakin ikija 'ب' itakuwa Ikhfa Shafawi ya ميم Sakin, yaani utaisoma kwa Ghunnah.
- ❖ **Izhar Shafawi:** Baada ya ميم Sakin ikija herufi yeyote ambayo si 'ب' wala 'م' itakuwa Izhar Shafawi ya ميم Sakin, yaani utasoma bila ya Ghunnah

أَنْتُمْ مُظْلِمُونَ	الْمُتَرَا	كُنْتُمْ بِهِ	هُمْ فِيهَا
وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ	وَالْأَمْرُ	تَأْتِيهِمْ بآيَةٍ	أَمْضَى
اتَيْتَكُمْ مِّنْ كِتَابٍ	لَمْ يَلِدْ	عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ	وَأَمْطَرْنَا
فَهُمْ مُّقْمَحُونَ	لَكُمْ دِينُكُمْ	تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ	الْمُ نَشْرَحُ

وَهُمْ مُعْرِضُونَ	وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا	وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ	أَمْ صَبَرْنَا
لَهُمْ مِنَ الْحُسْنَىٰ	ذَلِكُمْ قَوْلُكُمْ	بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ	عَلَيْهِمْ غَضَبٌ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 16. Tafkhim Na Tarqiq

- ❖ **Tafkhim** maana yake ni kusoma herufi kwa uzito. **Tarqiq** maana yake ni kusoma herufi kwa uwepesi.
- ❖ Kuna herufi tatu **ألف**, **لام**, **راء** mara nyingine zinasomwa kwa uzito na mara nyingine kwa uwepesi.
- ❖ Kabla ya **ألف** ikija herufi yenye kusomwa kwa uzito **ألف** utaisoma nzito na ikija herufi yenye kusomwa kwa uwepesi basi **ألف** utaisoma nyepesi.
- ❖ Kabla ya **لام** ya Ismul-Jalaalah yaani **الله** (عَدَّوَجَلَّ) ikiwa kuna Fat-ha au Dhumma basi **لام** ya **الله** (عَدَّوَجَلَّ) utaisoma nzito na ikiwa kuna Kasra utaisoma nyepesi.
- ❖ Pasi na **لام** ya **الله** (عَدَّوَجَلَّ) **لام** zengine zote zisomwe nyepesi.
- ❖ Sababu za kusoma **راء** kwa uzito:

Madani Qai'dah

1. Ikiwa juu yake kuna Fat-ha au Dhumma.
2. Ikiwa juu yake kuna Fathatayn au Dammatayn.
3. Ikiwa juu yake kuna Fat-ha Nasba.
4. Ikiwa kabla ya ۞ Sakin kuna herufi yenye Fat-ha au Dhumma.
5. Ikiwa kabla ya ۞ Sakin kuna Kasra **Aaridhiyyah** (Kasra ya dharura).
6. Ikiwa kabla ya ۞ Sakin kuna Kasra katika neno lengine.
7. Ikiwa baada ya ۞ Sakin katika neno lilelile kuna moja wapo ya **Huruuful-Musta'liyah**.

❖ Sababu za kusoma ۞ kwa uwepesi:

1. Ikiwa ۞ ina Kasra au Kasraten.
2. Ikiwa kabla ya ۞ Sakin kuna Kasra ya asili katika neno lilelile.
3. Ikiwa kabla ya ۞ Sakin kuna ۞ Sakin.

❖ **Harakatul-aaridhah:** Katika Qur`an Tukufu baadhi ya maneno yanaanza na أَلِف na أَلِف huwa haina Harakah yoyote. Ikiwekwa Harakah yoyote juu ya أَلِف basi hiyo Harakah huwa ni **Harakatul-Aaridhah** mfano اَرْجِي Chini ya alif yake ni **Kasratun Aaridhiyyah**.

TANBIIHI: Ikiwa kabla ya ۞ Sakin katika neno lilelile kuna Kasra ya asili na baada yake kuna Harful- Musta'liyah basi ۞ utaisoma kwa uzito. Mfano: 'مِرْصَادٍ'.

قَالَ	صِرَاطٌ	سِرَاجًا	كَانَ	مَالًا	مَفَازًا
طَالِبٌ	تَابُوا	خَالِدًا	عَابِدٌ	غَاسِقٌ	طَعَامٌ
اللَّهُ	وَاللَّهُ	فَاللَّهُ	إِنَّ اللَّهَ	هُوَ اللَّهُ	مِنَ اللَّهِ
رَسُولُ اللَّهِ	رَضِيَ اللَّهُ	قَالُوا اللَّهُمَّ	لِلَّهِ	بِاللَّهِ	بِسْمِ اللَّهِ
قُلِ اللَّهُمَّ	مَا وَلَّهُمْ	إِلَّا الَّذِينَ	إِنَّ الَّذِينَ	عَلَى	صَلَوَةٌ
رَجُلٌ	أَلْمَتَرٌ	رَزَقُوا	أَكْثَرُ	أَجْرًا	أَجْرٌ
إِبْرَاهِيمَ	عَرْشٌ	أَمْ صَبْرْنَا	تُرْجَعُونَ	يُرْزَقُونَ	إِرْجَعُ
إِرْجَعُوا	إِرْجِعِي	إِرْكَعُوا	رَبِّ ارْحَمْهُمَا	رَبِّ ارْجِعُونِ	إِنْ ارْتَبْتُمْ
أَمْرًا تَابُوا	كُلُّ فِرْقٍ	فِرْقَةٍ	مِرْصَادٍ	فِي قِرْطَاسٍ	وَالنَّهَارِ
رِجَالٌ	أَمْرٌ	فَاصِبٌ	قُمْ فَانذِرْ	خَيْرٌ	نَذِيرٌ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 17. Maddah

- ❖ Maana ya **Maddah** ni kuvuta. Sababu za Maddah ni mbili. ع Hamzah na ء Sukun.
- ❖ Maddah vigawanyo vyake ni sita. (1) **Madd Muttasil** (2) **Madd Munfasil** (3) **Madd Lazim** (4) **Madd Lin-Lazim** (5) **Madd 'Arid** (6) **Madd Lin-'Arid**.
- 1- **Madd Muttasil**: Baada ya herufi ya Maddah ikija Hamzah katika neno lilelile, itakuwa **Madd Muttasil**. Mfano جَاءَ
- 2- **Madd Munfasil**: Baada ya herufi ya Maddah ikija Hamzah katika neno lengine, itakuwa **Madd Munfasil**. Mfano فِي أَنْفُسِكُمْ
- Madd Muttasil** na **Madd Munfasil** zinavutwa kiasi cha Alif mbili mpaka mbili na nusu ambayo ni sawa na Harakah nne mpaka tano.
- 3- **Madd Lazim**: Baada ya herufi ya Maddah ikija Sukun ya Asli ء, و itakuwa **Madd Lazim**. Mfano جَاءَ
- 4- **Madd Lin-Lazim**: Baada ya herufi ya Lin ikija Sukun Asli ء itakuwa **Madd Lin-Lazim**. Mfano عَائِنَ
- ❖ **Madd Lazim** na **Madd Lin-Lazim** zinavutwa kiasi cha Alif tatu yaani Harakah sita.
- 5- **Madd 'Arid**: Baada ya herufi ya Maddah ikija Sukun 'Arid yaani Saknah inayotiwa mwisho wa neno kwa sababu ya waqf (kusimama) basi itakuwa **Madd 'Arid**. Mfano. مُسَلِّمُونَ

6- **Madd Lin-'Arid:** Baada ya herufi ya Lin ikija Sukun 'Arid yaani ikija Sakin kwa ajili ya Waqf, basi itakuwa ni Madd Lin-'Arid. Mfano ○ شَفْتَيْنِ

❖ Madd 'Arid na Madd Lin-'Arid, utazisoma kwa kuvuta mpaka Alif tatu.

Maddah kwa kutenganisha husomwa hivi: كَسْرًا يَا جَيْمٌ → جَائِيءَ Fat-ha هَمْزَةً جِيءَ كَسْرًا → جَائِيءَ FATHATAYN لَامٌ ضَالٌّ Fat-ha لَامٌ أَلِفٌ ضَادٌ → ضَالًّا جَائِيءَ

جَاءَ	جَائِيءَ	وَالسَّيِّ	سَيِّئَتْ	أُولَئِكَ
حَدَّائِي	قُرُوءِ	أُولِيَاءَ	بِمَا أُنزِلَ	قَالُوا أَمَّا
يَأْرُضُ	هُؤْلَاءِ	يَبْنَى إِسْرَائِيلَ	ضَالًّا	دَابَّةِ
السُّنَنِ	الذَّاكِرِينَ	جَانِّ	مُدْهَامَتِنِ	أَتُحَاجُّونِي
كَافَّةً	الْحَاقِقَةُ	وَأَصْفَتِ	حَاجُّوكَ	وَحَاجَّهُ
تَحْضُونُ	يُحَادُّونَ	أَنْ يَتَمَّاسَا	وَلَا الضَّالِّينَ ○	
يَأُولِي الْأَبَابِ ○	يَتَسَاءَلُونَ ○	رَبِّ الْعَلْبَيْنِ ○	خَوْفِ ○	قُرَيْشِ ○

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Lesson Number 18: Herufi Za Muqatta'at

1. Herufi za Muqatta'at zinakuwepo mwanzo wa baadhi ya sura za Quran.
2. Zitamke herufi hizi mbali mbali pamoja na kuzingatia viwango vya Madd na kufanya Ghunna ikiwa kuna Ikhfa au Idgham.
3. Kuna namna mbili za kusoma **الْمَّ** ◦ **اللَّهُ**: (1) Wasl (kuunganisha) **أَلِفٌ لَامٌ مِيمٌ اللَّهُ** na (2) Waqf (kusimama) **أَلِفٌ لَامٌ مِيمٌ ◦ اللَّهُ**.

طُه طَاهَا	ن نُون	ق قَانَ	ص صَاد
الرَّ أَلِفٌ لَامٌ رَا	حَم حَامِيمٌ	طس طَاسِيْن	يس يَاسِيْن
عَسَق عَيْنٌ سِيْنٌ قَاف	حَم حَامِيمٌ	الْمَرَّ أَلِفٌ لَامٌ مِيْمٌ رَا	الْمَّ أَلِفٌ لَامٌ مِيْمٌ
كُهَيْعَص كَافٌ هَا يَآ عَيْنٌ صَاد	الْمَّ ◦ اللَّهُ أَلِفٌ لَامٌ مِيْمٌ ◦ اللَّهُ	الْمَصَّ أَلِفٌ لَامٌ مِيْمٌ صَاد	طسَمَّ طَاسِيْنٌ مِيْمٌ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 19. Alif Ya Ziada (أ) ألف

Katika baadhi ya sehemu za Qur'an Tukufu, juu ya Alif kuna alama ya duara 'o'. Alif yenye alama hiyo inaitwa **Alifuz-zaidah**. Maelezo kuhusu **Alifuz-zaidah**;

1. Katika maneno haya sita Alif itasomwa wakati wa kusimama tu. Alif haitasomwa wakati wa kuunganisha.

أَنَا	قَوَارِيرًا	السَّبِيلَا	الرَّسُولَا	الظُّنُونَا	لَكِنَّا
At every place	Ad-Dahr: 15	Al-Ahžāb: 67	Al-Ahžāb: 66	Al-Ahžāb: 10	Al-Kāhf: 38

2. Katika maneno haya sita Alif itasomwa wakati wa kusimama tu, haitasomwa wakati wa kuunganisha.
3. Katika Quran Tukufu neno hili moja tu **Salasila** Alif yake ya ziada inaweza kusomwa au kuachwa. Ama wakati wa kuunganisha haisomwi.

Katika maneno yafuatayo yote Alif ya ziada haitasomwa wakati wa kuunganisha na wakati wa kusimama pia.

لَا إِلَى الْجَحِيمِ	لَا إِلَى اللَّهِ	أَفَأَيْنُ مِتَّ	أَفَأَيْنُ مَاتَ
As-Saffaat: 68	Aal-e-'Imran: 158	Al-Ambiya: 34	Aal-e-'Imran: 144
وَلَا أَوْضَعُوا	أَنْ تَبُوءَا	مَلَائِهِ	لِشَأْنِي
At-Taubah: 47	Al-Ma'idah: 29	At every place	Al-Kāhf: 23

وَمَلَأِهِمْ <i>Yunus: 83</i>	مِنْ نَّبَأٍ <i>Al-An'aam: 34</i>	لَا أَنْتُمْ <i>Al-Hashr: 13</i>	لَا أَذْبَحَنَّهُ <i>An-Naml: 21</i>
لِيَرْبُوَافِي <i>Ar-Room: 39</i>	لَنْ نُدْعُوَا <i>Al-Kahf: 14</i>	لِتَتَلَوْا <i>Ar-Ra'd: 30</i>	ثَمُودًا <i>Al-'Ankaboot: 38; Hood: 68</i>
قَوَارِيرًا <i>Ad-Dahr: 16</i>	وَنَبَلُّوَا <i>Muhammad: 31</i>	لِيَبَلُّوَا <i>Muhammad: 4</i>	

4. Katika maneno yafuatayo Alif ya **ANA** si ya ziada. Kwahiyo itasomwa.

مَنْ أَنَابَ <i>Ar-Ra'd: 27; Luqman: 15</i>	لِلْأَنَامِ <i>Ar-Rahman: 10</i>	أَنَابُوا <i>Az-Zumar: 17</i>	أَنَاسِيَّ <i>Al-Furqan: 49</i>	عَلَيْكُمْ الْإِنَامِلَ <i>Aal-e-'Imran: 119</i>
--	-------------------------------------	----------------------------------	------------------------------------	---

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 20. Kaida Mbalimbali

- ❖ **Izhar Mutlaq:** Katika maneno haya manne, baada ya نُون Sakin kwa vile herufi za Yarmalun ziko katika neno lilelile haiwi Idgham bali itakuwa Izhar Mutlaq. Kwa hiyo katika maneno haya manne usifanye Ghunnah.

قِنْوَانٌ	صِنْوَانٌ	بُنْيَانٌ	دُنْيَا
-----------	-----------	-----------	---------

- ❖ **Saktah:** Kusimamisha kidogo sauti bila ya kukata pumzi kisha kuendelea kusoma inaitwa Saktah. Katika maneno manne haya ni **Wajib** kufanya **Saktah**. Hukmu ya Saktah ni kufanya Mutaharrik kuwa Sakin na Fathatayn kuibadilisha kwa أَلِف.

عَوَجًا ٥ سَكْتَهُ قِيًّا

Al-Kahf: 1

سَكْتَهُ
مِنْ مَرَقِدِنَا هَذَا

Yāsīn: 52

كَلَّا بَلْ سَكْتَهُ رَانَ

Al-Muṭaffifin: 14

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ سَكْتَهُ

Al-Qiyāmah: 27

- ❖ **ص** → Katika Quran Tukufu kuna maneno manne yanaandikwa kwa **صَاد** na juu ya **صَاد** inaandikwa **سِين** ndogo. Namna ya kuyasoma ni hivi (1) na (2) Soma **سِين** pekee yake (3) **س** na **ص** zote mbili zinafaa kusomwa (4) Soma **ص** pekee yake.

بِمُصِطِرٍ ٤

Al-Ghāshiyah: 22

أَمْ هُمُ الْمُصِطِرُونَ ٣

At-Tūr: 37

بَصْطَةً ٢

Al-A'rāf: 69

يَبْصُطُ ١

Al-Baqarah: 245

- ❖ **Tashil:** Maana yake ni kufanya usahali. Yaani kuisoma Hamzah ya pili kwa usahali. Katika Qur'an ni neno moja pekee yake ambalo kufanya Tashil ndani yake ni Wajib.
- ❖ **Imalah:** kuilemeza Fat-ha upande wa Kasra na أَلِف upande wa يَاء inaitwa Imalah. 'رَا' ya imala utaisoma 'رَے' mfano wa "re" katika neno rehema. Husomi 'رِي'.
- ❖ Imalah kwa kutenganisha utaisoma hivi: مَجْرَے Fat-ha مَجَّجِم مِيْمَ ya Imalah رَے → مَجْرَها, هَا Fat-ha هَا → مَجْرَها.
- ❖ **بَسْمُ الْإِسْمِ الْفُسُوقُ** → Katika neno hili أَلِف ilioko kabla ya لَام na baada yake zote mbili usizisome bali لَام uisome kwa kasra.

بُئْسَ الْإِسْمُ الْفُسُوقُ

Al-Hujurat: 11

Imālah
مَجْرَهَا

Hūd: 41

Tashīl
ءَأَعْجَبِيَّ وَءَعْرَبِيَّ

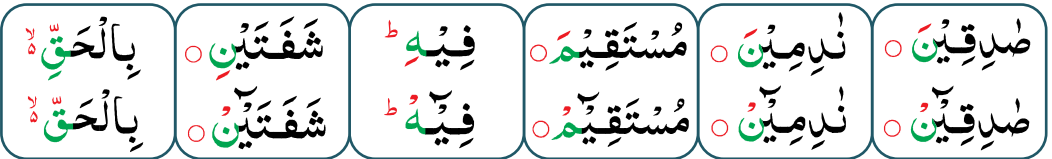
Hā-Mīm-As-Sajdah: 44

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 21. Waqf

- ❖ **Waqf:** Maana yake ni kusimama/kukoma. Yaani lile neno ambalo utasimama juu yake, ukifika kwenye herufi yake ya mwisho simamisha sauti na ukate pumzi.
- ❖ Herufi ya mwisho ikiwa ina Fat-ha, Kasra, Dhumma, Kasraten, Dammatayn, Kasra Nasba na Dhumma Nasba basi katika Waqf utafanya Sakin.
- ❖ Ikiwa herufi ya mwisho ina **Fathatayn** basi katika Waqf utaibadilisha kwa **ألف**.
- ❖ Herufi ya mwisho ikiwa **تَا** ya duara **تَ**, basi iwe na Harakah yeyote au Tanween katika Waqf utaibadilisha uifanye **هْ**.
- ❖ Fat-ha Nasba, herufi za Maddah na herufi Sakin hazibadiliki kwenye Waqf.
- ❖ Herufi Mushaddad ukisimama juu yake utaibakisha **Tashdid** lakini hutodhihirisha Harakat.
- ❖ **قُوتِنِي** **Qutni** : Baada ya Tanween ikija Hamzah Wasli basi katika hali ya kuunganisha, Hamzah Wasli inaondolewa kisha **قُوتِن** ya Tanween inatiwa Kasra na huandikwa **قُوتِن** ndogo pale. **قُوتِن** hiyo inaitwa **قُوتِنِي**.

- ❖ **Alama za Waqf:** Maelezo kuhusu baadhi ya alama za Waqf:
  - a) **○** → Ni alama ya **Waqf Tam** na ni alama ya kukamilika Aya. Hapa yatakiwa kusimama.
  - b) **م** → Ni alama ya **Waqf Lazim** na ni lazima kusimama hapa.
  - c) **ط** → Ni alama ya **Waqf Mutlaq**. Kusimama hapa ni bora.
  - d) **ج** → Ni alama ya **Waqf Jaiz**. Hapa kusimama ni bora na kutosimama pia inafaa.
  - e) **ز** → Ni alama ya **Waqf Mujawwaz**. Hapa inafaa kusimama lakini kutosimama ni bora.
  - f) **ص** → Ni alama ya **Waqf Murakhhkas**, hapa kutosimama ni bora zaidi.
  - g) **لا** → Ikiwa imeandikwa juu ya alama ya Aya **لا**, basi kuhusu hukmu ya kusimama na kutosimama wanazuoni wamehitilafiana. Na ikija bila ya alama ya Aya basi usisimame.
- ❖ **I'adah:** Baada ya kufanya Waqf, kurudi nyuma kidogo na kuunganisha tena inaitwa I'adah.

نَسْتَعِينُ ○ نَسْتَعِينُ ○	يَشَاءُ ○ نَشَاءُ ○	مِنْ قَبْلُ ○ مِنْ قَبْلُ ○	شَهْرٍ ○ شَهْرٍ ○	شَيْءٍ ○ شَيْءٍ ○	قِسْطٍ ○ قِسْطٍ ○
لَهُ ○ لَهُ ○	قَدِيرٌ ○ قَدِيرٌ ○	بَرْقٍ ○ بَرْقٍ ○	بِهِ ○ بِهِ ○	عِبَادَةٍ ○ عِبَادَةٍ ○	بِأَمْرِهِ ○ بِأَمْرِهِ ○
رَبَّهُ ○ رَبَّهُ ○	أَخْلَدَهُ ○ أَخْلَدَهُ ○	مَوَازِينُهُ ○ مَوَازِينُهُ ○	أَلْفَافًا ○ أَلْفَافًا ○	عِلْمًا ○ عِلْمًا ○	نَبِيًّا ○ نَبِيًّا ○
قُوَّةً ○ قُوَّةً ○	رَقَبَةً ○ رَقَبَةً ○	جَارِيَةً ○ جَارِيَةً ○	وَتَوَلَّى ○ وَتَوَلَّى ○	مِنَ الْأُولَى ○ مِنَ الْأُولَى ○	فَتَرَضَى ○ فَتَرَضَى ○
وَأَنحَرُ ○ وَأَنحَرُ ○	فَارْعَبُ ○ فَارْعَبُ ○	فَحَدَّثَ ○ فَحَدَّثَ ○	فِيهَا ○ فِيهَا ○	تَهْتَدُوا ○ تَهْتَدُوا ○	قَوْلِي ○ قَوْلِي ○
خَيْرًا ○ خَيْرًا ○	الْوَصِيَّةُ ○ الْوَصِيَّةُ ○	شَيْبًا ○ شَيْبًا ○	السَّمَاءُ ○ السَّمَاءُ ○	مُنِيبٌ ○ مُنِيبٌ ○	أَدْخُلُوهَا ○ أَدْخُلُوهَا ○
مُبِينٌ ○ مُبِينٌ ○	إِقْتُلُوا ○ إِقْتُلُوا ○	قَدِيرٌ ○ قَدِيرٌ ○	الَّذِي ○ الَّذِي ○	خَبِيرًا ○ خَبِيرًا ○	الَّذِي ○ الَّذِي ○

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Somo La 22. Swala

- ❖ Katika somo hili utasoma kwa njia zote mbili kwa kutenganisha na kuunganisha.
- ❖ Katika somo hili utachunga Kaida za masomo yote ya nyuma hasa herufi yaani herufi zinazofanana sauti uzitofautishe vizuri.

Kumbuka! Maana ikibadilika kwasababu ya kutozipambanua hizo herufi basi [swala haiswihi](#).

Takbir-e-Tahrimah

اللَّهُ أَكْبَرُ

Sana

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ
وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ ط

Ta'awwuz

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Tasmiyah

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Surah Al-Fatihah

أَحْمَدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٢﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٤﴾ إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٥﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۗ
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٦﴾ (أَمِين)

Surah Al-Ikhlās

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَلِدْ ۗ وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ
لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

Tasbih-e-Ruku'

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

Tasmi'

سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

Tahmid

رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ

Tasbih-e-Sajdah

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

Tashahhud

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ ط السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ
وَبَرَكَاتُهُ ط السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ط أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا
اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ۞

Durud-e-Ibrahim

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَبِيدٌ مَجِيدٌ ۞ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَبِيدٌ مَجِيدٌ ۞

Du'a-e-Masurah

(اللَّهُمَّ) رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۞ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا
اخْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

(Part 13, Surah Ibrahim, verse 40-41)

Salam

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

Du'a-e-Qunut

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِينُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِي عَلَيْكَ
الْخَيْرَ ط وَنَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَفْجُرُكَ ط اللَّهُمَّ إِيَّاكَ
نَعْبُدُ وَلكَ نُصَلِّي وَنَسْجُدُ وَإِلَيْكَ نَسْعِي وَنَحْفِدُ وَنَرْجُو رَحْمَتَكَ وَنَخْشَى
عَذَابَكَ إِنَّ عَذَابَكَ بِالْكَفَّارِ مُلْحِقٌ ۝

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ ط

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ۝

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا

مُحَمَّدٍ مَعْدِنِ الْجُودِ وَالْكَرَمِ وَالِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Swali Na Jawabu

S1:-Huruful- mufradaat ni ngapi?

J:-Ni 29

S2:- Huruful-Musta`liya ni ngapi?

J:-Huruful-Musta`liya ni saba. Nazo ni: ق, غ, ظ, ط, ض, ص, خ.

S3:-Huruful-Musta`liya zinasomwa vipi na zimekusanywa katika maneno gani?

J:-Daima katika hali zote zinasomwa kwa uzito, na zimekusanywa katika maneno haya:

‘حُصَّ ضَغْطٌ قَظْ’

S4:- Herufi zinazosomwa kwa midomo ni ngapi na ni zipi?

J:- Herufi zinazosomwa kwa midomo ni nne 4 و, م, ف, ب.

S5:- Huruf Safiriyyah yaani herufi zenye firimbi ni ngapi na ni zipi?

J:- Huruf Safiriyyah yaani herufi zenye firimbi ni 3. Nazo ni ز, س, ص.

S6:-Harakat ni nini?

J:- FAT-HA ُ KASRA ِ na DHUMA ُ zinaitwa Harakat.

Madani Qai'dah

S7:-Harakat zinasomwa vipi?

J:-Harakat zinasomwa bila ya kuvuta au kusimama ghafla.

S8:-Tanween ni nini?

J:-Tanween ni Fathatayn َ, Kasraten ِ na Dammatayn ً.

Tanween huwa ni Nun Sakinah inayokuja mwisho wa neno na ndio maana sauti ya Tanween inakuwa kama Nun Sakinah

S9:-Herufi za Maddah ni ngapi?

J:-Herufi za Maddah ni tatu. Nazo ni: **يَا, وَاو, اَلِف**

S10:- **اَلِف, وَاو** na **يَا** lini zinakuwa Maddah?

J:- **اَلِف** ikija kabla yake Fat-ha inakuwa **اَلِف** Maddah, **وَاو** Sakin ikija kabla yake Dhumma inakuwa **وَاو** Maddah na **يَا** Sakin ikija kabla yake Kasra inakuwa **يَا** Maddah.

S11:-Herufi za Maddah zinasomwa vipi?

J:-Herufi za Maddah zinavutwa kiasi cha **اَلِف** moja, ambayo ni sawa na kuvuta Harakah mbili.

S12:- Harakat zilizosimama zinaitwaje?

J:-Fat-ha Nasba َ, Kasra Nasba ِ, Dhumma Nasba ً.

S13:- Harakat zilizosimama zinasomwa vipi?

J:- Harakat zilizosimama zinavutwa kiasi cha أَلِف moja kama herufi za Maddah, yaani utavuta kiasi cha Harakah mbili

S14:- Huruful-Lin ni ngapi na ni zipi?

J:- Huruful-Lin ni mbili nazo ni 'وَأُو' na 'يَا'.

S15:-Huruful-Lin zinasomwaje?

J:-Huruful-Lin zinasomwa kwa ulaini bila ya kuvutwa au kusimama ghafla.

S16:-Wakati gani وَأُو na يَا zinakuwa Lin?

J:-Kabla ya وَأُو Sakin ikiwa kuna Fat-ha basi itakuwa وَأُو Lin na kabla ya يَا Sakin ikiwa kuna Fat-ha basi itakuwa يَا Lin.

S17:- Qalqalah maana yake ni nini?

J:- Qalqalah maana yake ni kutingisha. Wakati wa kusoma herufi zake, kunakuwa na mtingishiko katika makharij yake. Kwa hivyo sauti huwa inatoka kwa kukaririka.

S18:-Herufi za Qalqalah ni ngapi na ni zipi?

J:-Herufi za Qalqalah ni tano. Nazo ni: 'د, ج, ب, ط, ق' zimekusanywa katika 'قُطْبُ جَدِّ'.

S19:-Katika herufi za Qalqalah lini Qalqalah inadhiri zaidi?

J:-Herufi za Qalqalah zikiwa Sakin basi Qalqalah inadhiri zaidi.

S20:-Ikiwa herufi ya Qalqalah ni Mushaddad inasomwa vipi?

Madani Qai'dah

J:- Ikiwa herufi ya Qalqalah ni mushaddad utafanya Qalqalah kwa kukaza zaidi.

S21:- Hamzah Sakinah (أُ, ءُ) inasomwa vipi ?

J:- Hamzah Sakinah (أُ, ءُ) daima utaisoma kwa kuikaza.

S22:- نُؤن Sakin na Tanween zina Kaida ngapi na ni zipi?

J:- نُؤن Sakin na Tanween zina Kaida nne (4) Nazo ni:- (1) إِظْهَارٌ (Izhar) (2) إِخْفَاءٌ (Ikhfa). (3) إِدْغَامٌ (Idgham) (4) إِقْلَابٌ (Iqlab).

S23:-Ni ipi Kaida ya Izhar?

J:- Baada ya Nun Sakin na Tanween ikija herufi moja kati ya Huruful-Halq basi itakuwa Izhar, yaani katika Nun Sakin na Tanween hutafanya Ghunnah.

S24:- Huruful-Halq ni ngapi na ni zipi?

J:- Huruful-Halq ni sita. Nazo ni خ, غ, ح, ع, ه, ء.

S25:-Nisomee kaida ya Ikhfa?

J:- Nun Sakin na Tanween ikija baada yake herufi moja kati ya herufi za Ikhfa basi itakuwa Ikhfa, yaani Nun Sakin na Tanween utaisoma kwa Ghunnah.

S26:-Herufi za Ikhfa ni ngapi na ni zipi?

J:-Herufi Ikhfa ni 15. Nazo ni:- ك, ق, ف, ظ, ط, ض, ص, ش, س, ز, ذ, د, ج, ث, ت.

S27:- Tashdid ni nini, na herufi yenye Tashdid inaitwaje?

J:- Alama yenye meno matatu ^و ___ inaitwa 'Tashdid' [Shaddah] na herufi yenye Tashdid juu yake inaitwa Mushaddad.

S28:- نُؤنْ Mushaddad, مِيمْ Mushaddad zinasomwa vipi?

J:- نُؤنْ Mushaddad na مِيمْ Mushaddad daima zinasomwa kwa Ghunnah.

S29:- **Ghunnah** ni nini na inavutwa kiasi gaini?

J:- Ghunnah ni kutoa sauti puani. Ghunnah kiasi chake cha kuvuta ni اَلْفٌ moja.

S30:-Herufi yenye Shadda inasomwa vipi?

J:- Herufi Mushaddad inasomwa mara mbili, mara ya kwanza utaiunganisha na herufi yenye Harakah iliyo kabla yake na mara ya pili kwa Harakah yake yenyewe.

S31:-Nisomee kaida ya Idgham?

J:- Idgham: Nun Sakin na Tanween ikija baada yake moja kati ya herufi za Yarmalun basi itakuwa Idgham. 'ر' na 'ن' zinasomwa bila Ghunnah na herufi nne zilizobaki zinasomwa kwa Ghunnah.

S32:-Herufi za Yarmalun ni ngapi na ni zipi?

J:-Herufi za Yarmalun ni sita. Nazo ni: ن, و, ل, م, ر, ي.

S33:-Nisomee kaida ya Iqlab.

J:- Iqlab: Nun Sakin na Tanween ikija baada yake herufi 'ب' itakuwa Iqlab. Nun Sakin na Tanween utazibadilisha مِيمْ na utafanya Ikhfa yaani utasoma kwa Ghunnah.

Madani Qai'dah

S34:- مَيْمٌ Sakin ina kaida ngapi na ni zipi?

J: مَيْمٌ Sakin ina kaida tatu: 1. Idgham Shafawi 2. Ikhfa Shafawi 3. Izhar Shafawi

S35:- Nisomee kaida ya Idgham Shafawi

J:- مَيْمٌ Sakin baada yake ikija مَيْمٌ nyengine, itakuwa Idgham Shafawi ya مَيْمٌ Sakin, yaani utaisoma kwa Ghunnah.

S36:-Nisomee kaida ya Ikhfa Shafawi

J:- مَيْمٌ Sakin baada yake ikija 'ب', itakuwa Ikhfa Shafawi ya مَيْمٌ Sakin, yaani utaisoma kwa Ghunnah.

S37:-Nisomee kaida ya Izhar Shafawi

J:- مَيْمٌ Sakin ikija baada yake herufi yeyote ambayo si 'ب' wala 'م' itakuwa Izhar Shafawi ya مَيْمٌ Sakin, yaani utasoma bila ya Ghunnah.

S38:-Nini maana ya Tafkhim na Tarqiq?

J:- Tafkhim maana yake ni kusoma herufi kwa uzito. Tarqiq maan yake ni kusoma herufi kwa uwepesi.

S39:- لَامٌ (عَزَّوَجَلَّ) اللّٰهُ ya لَامٌ (عَزَّوَجَلَّ) lini itasomwa kwa uzito na lini itasomwa kwa uwepesi?

J:- لَامٌ ya Ismul-Jalaalah yaani لَامٌ ya اللّٰهُ (عَزَّوَجَلَّ) ikiwa herufi kabla yake ina Fat-ha au Dhumma basi لَامٌ ya اللّٰهُ (عَزَّوَجَلَّ) utaisoma nzito na ikiwa ni Kasra utaisoma nyepesi.

S40:- اَلِفٌ wapi itasomwa kwa uzito na wapi itasomwa kwa uwepesi ?

J:- Kabla ya اَلِف ikija herufi yenye kusomwa kwa uzito اَلِف utaisoma nzito na ikija herufi yenye kusomwa kwa uwepesi باسِ اَلِف utaisoma nyepesi.

S41:- Wakati gani ى inasomwa kwa uzito ?

J:-. Ikiwa juu yake kuna Fat-ha au Dhumma au juu yake kuna Fathatayn au Dammatayn au Fat-ha Nasba au kabla ya ى Sakin kuna herufi yenye Fat-ha au Dhumma au kabla ya ى Sakin ikiwa kuna Kasra Aaridhiyyah au kabla ya ى Sakin kuna Kasra katika neno lengine au baada ya ى Sakin katika neno lilelile kuna moja wapo ya Huruful-Musta'liyah.

S42:-Wakati gani ى inasomwa kwa uwepesi?

J:- ى ikiwa na Kasra au Kasraten au ikiwa kabla ya ى Sakin kuna Kasra ya asili katika neno lilelile au ikiwa kabla ya ى Sakin kuna يَ Sakin.

S43:- Ni ipi Harakatul-Aaridhah?

J:- Katika Qur'an Tukufu baadhi ya maneno yanaanza na اَلِف na اَلِف huwa haina Harakah yoyote. Ikiwekwa Harakah yoyote juu ya اَلِف basi hiyo Harakah huwa ni Harakatul-Aaridhah mfano اَلِفِ Chini ya alif yake ni Kasratun Aaridhiyyah.

S44:-Maddah maana yake ni nini na sababu zake ni zipi?

J:- Maana ya Maddah ni kuvuta. Sababu za Maddah ni mbili. Hamzah ه na Sukun ْ.

S45:-Vigawanyo vya Maddah ni vingapi na ni vipi?

Madani Qai'dah

J:- Maddah vigawanyo vyake ni sita.nazo ni:- (1) Madd Muttasil, (2) Madd Munfasil, (3) Madd Lazim, (4) Madd Lin-Lazim, (5) Madd 'Arid (6) Madd Lin-'Arid

S46:-Lini inakuwa Madd Muttasil?

J:- Baada ya herufi ya Maddah ikija Hamzah katika neno moja, inakuwa Madd Muttasil.

S47:-Lini inakuwa Madd Munfasil?

J:- Baada ya herufi ya Maddah ikija Hamzah katika neno lengine, inakuwa Madd Munfasil.

S48:- Madd Muttasil na Munfasil zinavutwa Harakah ngapi?

J:- Zinavutwa kiasi cha Alif mbili mpaka mbili na nusu ambayo ni sawa na Harakah nne mpaka tano.

S49:-Lini inakuwa Madd Lazim?

J:- Baada ya herufi ya Maddah ikija Sukun ya Asli   ,   inakuwa Madd Lazim.

S50:-Lini inakuwa Madd Lin-Lazim?

J:- Baada ya herufi ya Lin ikija Sukun Asli   inakuwa Madd Lin-Lazim.

S51:- Madd Lazim na Madd Lin-Lazim zinavutwa kiasi gani?

J:- Madd Lazim na Madd Lin-Lazim zinavutwa kiasi cha Alif tatu yaani Harakah sita.

S52:-Lini inakuwa Madd Arid?

J:- Baada ya herufi ya Maddah ikija Sukun 'Arid yaani Saknah inayotiwa mwisho wa neno kwa sababu ya waqf (kusimama) basi inakuwa Madd 'Arid.

S53:-Lini inakuwa Madd Lin-'Arid:?

J:- Madd Lin-'Arid: Baada ya herufi Lin ikija Sukun 'Arid yaani ikija Sakin kwa ajili ya Waqf, basi inakuwa Madd Lin-'Arid.

S54:- Madd 'Arid na Madd Lin-'Arid zinavutwa Harakah ngapi?

J:- Madd 'Arid na Madd Lin-'Arid zinavutwa mpaka Alif tatu.

S55:-Alif iliozidi ni ipi na inasomwa vipi?

J:- Katika baadhi ya sehemu za Qur'an Tukufu, juu ya Alif kuna alama ya duara 'o'. Alif yenye alama hiyo yaitwa Alifuz-zaidah.

S56:- نُونُ Sakin ya: دُنْيَا, بُنْيَانٌ, صُنُوفٌ, قُنُوفٌ ina kaida gani?

J:- Katika maneno haya manne, baada ya نُونُ Sakin kwa vile herufi za Yarmalun ziko katika neno moja kwa hiyo haiwi Idgham bali itakuwa Izhar Mutlaq. Kwa hiyo katika maneno haya manne usifanye Ghunnah.

S57:- Saktah ni nini?

J:- Kusimamisha kidogo sauti bila ya kuvuta pumzi kisha kuendelea kusoma inaitwa Saktah.

S58:-Nini maana ya Tashil?

J:- Maana yake ni kufanya usahali. Yaani kuisoma Hamzah ya pili kwa usahali.

S59:- Imalah ni nini?

J:- Kuilemeza Fat-ha upande wa Kasra na اَلِفٌ upande wa يَاءٌ inaitwa Imalah.

S60:- رَا ya Imalah utaisoma vipi?

J:- رَا ya imalah utaisoma رَا mfano wa "re" katika neno rehema. Husomi رِي.

Madani Qai'dah

S61:-Nini maana ya Waqf?

J:- Waqf Maana yake ni kusimama/kukoma.

S62:-Katika hali ya Waqf ikiwa herufi ya mwisho ina Fat-ha, Kasra, Dhumma, Kasraten, Dammatayn, Kasra Nasba na Dhumma Nasba utafanyaje?

J63:- Herufi ya mwisho ikiwa ina Fat-ha, Kasra, Dhumma, Kasraten, Dammatayn, Kasra Nasba na Dhumma Nasba basi katika Waqf utafanya Sakin.

S64:-Katika hali ya waqf ikiwa Ikiwa herufi ya mwisho ina **Fathatayn** utaisoma vipi?

J:- Ikiwa herufi ya mwisho ina Fathatayn basi katika Waqf utaibadilisha kwa أَلِفْ.

S65:-Katika hali ya waqfu ikiwa iko 'و' ndogo utafanyaje?

J:- 'و' ndogo ikiwa juu yake kuna Harakat katika hali ya waqf utaibadilisha هُ

S66: utni ninin قُتْنِي Qutni?

J:- baada ya Tanween ikija Hamzah Wasli basi katika waswli utaiangusha Hamzah Wasli قُتْنِي Sakin ya Tanween utaipa kasra na utaandika Kijinuni kidogo na hiyo ndiyo قُتْنِي Qutni

S67:- 'و' Hii ni alama gani ya waqfu?

J:- 'و' ni alama ya **Waqfu ttamu** na ni alama yakuonesha kukamilika kwa aya.Hapa yatakikana kusimama

S68:- 'م' Hii ni alama gani ya waqfu?

J:- 'م' ni alama ya Waqf, hapa ni lazima kusimama

S69:- 'ط' Hii ni alama gani ya waqfu?

J. 'ط' ni alama ya **Waqf Mut-laq** hapa kusimama ni bora

S70:- 'ج' Hii ni alama gani ya waqfu?

J:- 'ج' ni alama ya **Waqf Jaaz**. Hapa kusimama ni bora na kutosimama yafaa

S71:- 'ر' Hii ni alama gani ya waqfu.

J:- 'ر' ni alama ya Waqfu **mujawwaz**.. Hapa yafaa kusimama lakini kutosimama ni bora

S72:- 'ص' Hii ni alama gani ya waqfu?

J:- 'ص' ni alama **Waqfu Murakhasw**, hapa usome kwa kuunganisha.

S73:- 'ل' Hii ni alama gani ya waqfu?

J:- 'ل' ikiwa imeandikwa juu ya aya kusima na kutosimama kuna Ikhtilaf, ikiandikwa popote kwengine usisimame.

S74:- Fafanuwa kuhusu alama ya waqfu ya 'ل'

J:- 'ل' ikiwa imeandikwa juu ya aya kusoma na kutosimama kuna Ikhtilaf, ^و ikiandikwa kokote kwengine usisimame.

S75:- I'adah maana yake ni nini?

J:- I'adah baada ya kufanya Waqfu kurudia nyuma na kuunganisha pamoja hiyo ndiyo inaitwa I'adah

S76:- Ni upi wadhifa wa kusoma kwa sababu ya kuwa mwenye kushika sunnah na kuwa mwema?

Madani Qai'dah

J:- Wadhwifa wa kushika Sunnah na kuwa mwema ni kusoma 'يَا حَبِيبُ' kila mara.

S77:-Ni zipi daraja tano za Ilimu?

J:- 1. Kukaa kimya 2.kusikiliza kwa kupulika 3.kuhifadhi ulichokisikia 4.Kutumia ulichojifunza 5. Elimu uliyopata ukamfikishia mwengine

S78:-Ni upi Wazifah wa kuifanya hifdhi iwe kali?

J:- 'يَا عَلِيمُ' Ukisoma mara kumi nambili mwanzo na mwisho ukamswalia mtume
اِنْ شَاءَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ. hifdhi ya mwenyekunywa itakuwa na mwangaza

S79:-Kabla ya kutwalii somo utasoma dua gani?

J:- Kabla ya kuitwalii somo utasoma dua hii Na mwanzo wa dua na mwisho wa dua utamswalia Mtune mara moja

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

S80:- Farad za Udhu ni ngapi?

J:-Faradhi za udhu ni sita. Nazo ni:- 1:-Kutia nia.2:- Kuosha uso. 3:- kuosha mikono miwili mpaka kwenye kongo mbili. 4:- kupangusa kichwa.5:-kuosha miguu miwili mpaka kwenye macho ya miguu 6:- kutawadhi kwa mpangilio.

S81:-Faradhi za kuoga ni ngapi?

J:-Faradhi za kuoga ni mbili. 1:-Kutia nia. 2:-Kueneza mwili mzima kwa maji.

S82:-Faradhi za kutayamamu ni ngapi?

J:-Faradhi za kutayamamu ni 5. Nazo ni:-**1:-** Kuhamisha mchanga kuupeleka kwenye kiungo kinachopanguswa. **2:-** kutia nia. **3:-**Kupangusa uso. **4:-**kupangusa mikono miwili mpaka kwenye kongo mbili, **5:-**Kutayamamu mwa mpangilio.

S83:-Sharti za swala ni ngapi na zipi?

J:-Sharuti za swala ni tano. Nazo ni:- **1:-**Kutwahirika na hadathi kubwa na ndogo.**2:-** Kutwahirika mwili, nguo na sehemu ya kuswalia. **3:-** Kusitiri uchi. **4:-** Kuingia wakati. **5:-** kuelekea kibla.

S84:-Nguzo za swala ni ngapi?

J:-Nguzo za swala ni kumi na nne. **1:-** Kusimama. **2:-** kutia nia. **3:-** Kupiga takbiri ya kufungia swala. **4:-** Kusoma Suratul-Fat-ha. **5:-** Kurukuu. **6:-** Kujituliza katika zote. **7:-** Kuitsdili. **8:-** Kusujudu. **9:** Kukaa baina ya sijda mbili. **10:-** Kukaa katika **Attahiyatu** ya mwisho. **11:- Attahiyatu** ya mwisho. **12:-** Kumswalia mtume Katika **Attahiyatu** ya mwisho. **13:-**Kupiga salamu.**14:-**Kuswali kwa mpangilio

Allah عَزَّوَجَلَّ mujhay Hafiz-e-Quran bana day

From: Shaykh-e-Tareeqat, Amir-e-Ahl-e-Sunnat, the founder of Dawat-e-Islami
'Allamah Maulana **Abu Bilal Muhammad Ilyas Attar Qadiri Razavi** اَمَامَةُ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ

Allah mujhay Hafiz-e-Quran bana day

Ho jaye somo yad mujhay jald Ilahi

Susti ho mayri dur uthun jald sawayray

Ho Madrasay ka mujh say na nuqsan kabhi bhi

Chutti na karun bhul kay bhi Madrasay ki mayn

Ustad haun maujud ya bahar kahin masruf

Khaslat ho shararat ki mayri dur Ilahi

Ustad ki kerta rahun her dam mayn ita'at

Kapray mayn rakhun saf Tu dil ko mayray ker saf

Filmon say daramon say day nafrat Tu Ilahi

Mayn sath jama'at kay paṛhun sari namazayn

Paṛhta rahun kasrat say Durud un pay sada mayn

Sunnat kay mutabiq mayn her aik kam karun kash

Mayn jhut na bolun kabhi gali na nikalun

Mayn faltu bataun say rahun dur hamayshah

Akhlaq haun achchay mayra kirdar ho achcha

Ustad haun ma bap haun 'Attar bhi haun sath

Quran kay ahkam pay bhi mujh ko chala day

Ya Rab! Tu mayra Hafizah mazbut bana day

Tu Madrasay mayn dil mayra Allah laga day

Allah yahan kay mujhay adab sikha day

Awqat ka bhi mujh ko paband bana day

'Adat Tu mayri shor machanay ki mita day

Sanjidah bana day mujhay sanjidah bana day

Ma bap ki 'izzat ki bhi taufiq Khuda day

Aqa ka Madinah mayray sinay ko bana day

Bas shauq hamayn Na'at-o-Tilawat ka Khuda day

Allah 'ibadat mayn mayray dil ko laga day

Aur Zikr ka bhi shauq paey Ghaus-o-Raza day

Ya Rab! Mujhay Sunnat ka Muballigh bhi bana day

Her aik maraz say Tu gunahaun say shifa day

Chup rehnay ka Allah saliqah Tu sikha day

Maḥbub ka sadaqah Tu mujhay nayk bana day

Yun Hajj ko chalayn aur Madinah bhi dikha day

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

ILI KUWA MCHAMUNGU NA MUISLAMU MWENYE KUTIMIZA SALAH

Tumieni usiku mzima katika sunna za kila wiki - Ijtimah ya Dawat-e-Islami inayofanyika kila Alhamisi baada ya Salat-ul-Maghrib katika mji wenu, kwa radhi za Mwenyezi Mungu kwa nia njema.

Ili kujifunza Sunnah, jitahidi kuwa na utaratibu wako wa kusafiri na Madani Qalifah wa siku 3 kila mwezi pamoja na waja wa Mwenyezi Mungu, kujaza kijitabu cha Madani In'amaat kinachofanya mazoezi ya kila siku ya Kutafakari na kuwasilisha kwa wanaohusika au ndugu Muislamu anayewajibika wa eneo lako katika tarehe ya kwanza ya kila mwezi wa Madani.

LENGO LANGU LA MADANI: Lazima nijitahidi kujirekebisha na watu wa Ulimwengu mzima. Ili kujirekebisha, ni lazima tuchukue hatua kwa Amali Njema na kujitahidi kuwarekebisha watu wa Dunia nzima na ni lazima tusafiri pamoja na Madani Qafilah.

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah, Mahallah Saudagaran
Purani Sabzi Mandi, Karachi, Pakistan

UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.maktabatulmadinah.com | E-mail: feedback@maktabatulmadinah.com